

Innst. S. nr. 207.

(1998-99)

Innstilling fra forsvarskomiteen om Forsvarets investeringer.

St.prp. nr. 65 (1998-99).

Til Stortinget.

INNLEDNING

Formålet med proposisjonen er å få Stortingets tilslutning til Regjeringens politikk på utvalgte deler av investeringsiden i Forsvaret. Proposisjonen skal bidra til effektiv oppfølging av de helhetlige mål og planer som Regjeringen har lagt frem, jf. St.meld. nr. 22 (1997-98) og St.meld. nr. 23 (1998-99). Investeringsproposisjonen representerer derfor et viktig supplement til budsjettproposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Grethe Fossli, Bjørn Tore Godal, Gunnar Halvorsen og Anne Helen Rui, fra Fremskrittspartiet, lederen Hans J. Røsjarde og Per Ove Width, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Einar Holstad, fra Høyre, Ingvald Godal og fra Senterpartiet, Tron Erik Hovind, viser til sine merknader under de enkelte prosjekter.

Godkjenning av prosjekt nye fregatter (kap. 1760 post 45)

Sammendrag

Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om å anskaffe fem eller seks utrustede fregatter klargjort for helikopteroperasjoner. Fartøyene skal erstatte dagens fregatter av Oslo-klassen som har vært i bruk siden 60-tallet.

Prosjektet bygger på et omfattende grunnlagsarbeid som er gjennomført i det siste tiår. Utredningene har vurdert ulike fartøyskonsepter, herunder anskaffelse av samme type fartøyer som våre allierte benytter, fartøyer som er skreddersydd til norske behov, brukte fartøyer og fartøyskonsepter både med og uten helikopter.

Fregatter spiller en nøkkelrolle for å kunne løse Forsvarets oppgave i krig. De nye fregattene skal først og fremst kunne sikre vitale deler langs kysten for sjøtransport av nasjonale og allierte styrker, forsterkninger og forsyninger. Fregattene skal kunne avskrekke og bekjempe undervannsbåter, men må også ha en viss evne til forsvar mot andre fartøyer og fly.

Videre skal fregattene kunne bidra til håndtering av episoder og kriser - ikke bare i våre egne farvann, men også internasjonalt sammen med andre lands styrker. De ny fregattene vil, når de er operative, utgjøre et viktig norsk bidrag til NATOs utrykningsstyrker og stående flåtestyrker. Fartøyene skal også kunne yte støtte til det sivile samfunn.

Det gjenstår ennå noe usikkerhet om den planlagte økonomiske rammen gir rom for å anskaffe fem eller seks fartøyer og fartøyenes eksakte kapasitet. Dette vil bli avklart gjennom evaluering av tilbudene og kontraktsforhandlingene. Departementet vil legge vekt på å se kvalitet og kvantitet i sammenheng. Ut fra Forsvarets vurdering foretrekkes fem fartøyer med tilfredsstillende kvalitet fremfor seks fartøyer med mindre tilfredsstillende kvalitet. Dersom forhandlingene ikke gir rom for fem fartøyer innenfor den økonomiske rammen, vil imidlertid hele prosjektet bli vurdert på nytt.

Prosjektet vil bli gjennomført innenfor en økonomisk ramme på 12 240 mill. kroner. En betydelig del av prosjektets kostnader vil være relativt upåvirket av antall fartøyer. Disse kostnadene påløper for en stor del tidlig i prosjektet. Etter Regjeringens vurdering er det nødvendig med en midlertidig øremerket styrking av forsvarsbudsjettet i de årene som utbetalingene til prosjektet vil være størst. Denne midlertidig øremerkede styrkingen av forsvarsbudsjettet som samlet utgjør ca. halvparten av kostnadene ved fregattanskaffelsene, er forutsatt jevnt fordelt med 1 000 mill. 1998-kroner pr. år over årene fra og med 2001 til og med 2006.

Kontrakt med leverandør av fregattene planlegges inngått høsten 1999. Det skal leveres ett fartøy hvert år i perioden 2004-2009. Første fregatt planlegges å være i operativ drift fra 2008.

Etter en grundig evaluering av 12 kandidaters prisestimater og konseptuelle løsninger, ble det i juli 1998 besluttet å sende forespørsel til tre aktuelle hovedleverandører om utarbeidelse av grunnleggende spesifikasjoner og bygging av fartøyene. Tilbudene ble levert 1. mars 1999.

De to utenlandske kandidatene har innlevert tilbud i tråd med prinsippene om fastpris for en størst mulig del av anskaffelsen, ansvar for fartøyenes samlede ytelser og tilfredsstillende garantier.

Den norske leverandøren har derimot på vesentlige punkter fraveket disse. Dette gjelder både kravene til fartøyenes ytelser, finansielle garantier og graden av fastpris. Det norske alternativet ligger videre vesentlig over den utenlandske kandidaten med lavest pris. Forsvaret legger stor vekt på å se de samlede drifts- og investeringskostnadene i sammenheng. Så langt har evalueringen ikke godtgjort at den norske løsningen vil gi lavere totale driftskostnader enn de utenlandske alternativene.

Et eventuelt valg av en utenlandsk leverandør er heller ikke til hinder for at vedlikeholdet av fartøyene finner sted i Norge. Norsk industri vil blant annet gjennom gjenkjøpsavtaler kvalifisere seg til dette. Erfaringene bl.a. fra ULA-klasse ubåtene er gode i så måte.

Forsvaret har kapasitetsmessige begrensninger i forhold til å forhandle med flere leverandører samtidig. Forhandlingene startes derfor opp med den utenlandske kandidaten som etter departementets vurdering har gitt det beste tilbudet. Resultatet av disse forhandlingene avgjør om Forsvaret går videre med forhandlinger med den andre utenlandske kandidaten, og eventuelt deretter med den norske kandidaten. På dette grunnlag har Sjøforsvarets forsyningskommando startet kontraktsforhandlingene med sikte på å kunne legge frem en ferdig forhandlet kontrakt med anbefaling om valg av leverandør i løpet av høsten 1999.

Parallelt med kontraktsforhandlingene vil Forsvarsdepartementet gjennomføre gjenkjøpsforhandlinger. Det legges opp til at gjenkjøpsforhandlingene skal slutføres samtidig med kontraktsforhandlingene. Dette forutsetter imidlertid at leverandørene innen dette tidspunktet er i stand til å presentere et gjenkjøps-tilbud som møter våre krav. I samsvar med gjeldende regelverk kreves det 100 pst. gjenkjøp. Gjenkjøpsavtalen vil være en integrert del av kontrakten.

Det er på dette tidspunkt vanskelig å ha fullstendig oversikt over risiko og usikkerhet ved prosjektet. Arbeidet med kartlegging og styring av risiko vil bli videreført både under kontraktsforhandlingene og i gjennomføringsfasen av prosjektet. Utdragingen ligger derfor i å kunne styre og kontrollere risikoen slik at usikkerheten i prosjektet blir akseptabel. På bakgrunn av risiko- og usikkerhetsanalysene, vil de nødvendige

prosjektreservene bli avsatt innenfor den vedtatte rammen for fregattprosjektet.

På side 7 i proposisjonen beskrives næringspolitiske sider ved fregattprosjektet nærmere.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Stortinget er blitt holdt orientert om utviklingen av dette prosjektet gjennom St.prp. nr. 1 (1995-96), jf. Budsjett-innst. S. nr. 7 (1995-96), St.prp. nr. 54 (1995-96), jf. Innst. S. nr. 265 (1995-96), St.prp. nr. 1 (1996-97), jf. Budsjett-innst. S. nr. 7 (1996-97), St.meld. nr. 22 (1997-98), jf. Innst. S. nr. 245 (1997-98), St.prp. nr. 59 (1997-98), jf. Innst. S. nr. 236 (1997-98), St.prp. nr. 1 (1998-99), jf. Budsjett-innst. S. nr. 7 (1998-99) og St.meld. nr. 23 (1998-99), jf. Innst. S. nr. 140 (1998-99). Komiteen viser spesielt til sine merknader i Innst. S. nr. 140 (1998-99) der en enstemmig komité sa seg enig i det foreslåtte opplegget for finansiering av nye fregatter. I samme innstilling merket en enstemmig komité seg at Regjeringen gjennom stortingsmeldingen om Forsvarets investeringsprofil holdt fast ved den styrkestrukturen og det oppgavespekteret for Forsvaret som Stortinget sluttet seg til under behandlingen av langtidsmeldingen.

Komiteen viser til at prosjektet bygger på et omfattende grunnlagsarbeid gjennomført over det siste tiår, og prosjektets fundament fremstår gjennom proposisjonen som godt faglig begrunnet. Komiteen er enig i at dagens fregatter av Oslo-klassen nå definitivt er modne for utskifting, og at nye fregatter er en helt nødvendig investering for å opprettholde et troverdig forsvar. Komiteen har merket seg at fregattene danner kjernen i vår marine og er viktige for utvikling av kompetanse hos offiserer og mannskaper til sjøs.

Komiteen har merket seg at prosjektet omfatter anskaffelse av fem eller seks nye fregatter, og at det gjenstår noe usikkerhet om den planlagte økonomiske rammen gir rom for å anskaffe fem eller seks fartøyer samt fartøyenes eksakte kapasitet. Komiteen forutsetter at departementet i den videre fremdriftsprosess mot en endelig kontraktsinngåelse legger en helhetlig vurdering til grunn med hensyn til antall fartøyer og kapasitet, og at Forsvarets fagmilitære vurderinger og behov tillegges særlig vekt før endelig avgjørelse tas.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre og Senterpartiet har merket seg at Forsvaret har kapasitetsmessige begrensninger i forhold til å forhandle med flere leverandører samtidig, og at forhandlinger er startet opp med den utenlandske kandidaten som etter departementets vurdering har gitt det beste tilbudet. Disse medlemmer er enig i denne fremgangsmåten og at resultatet i disse forhandlingene må avgjøre om Forsvaret skal gå videre med den andre utenlandske kandidaten. Disse medlemmer har merket seg at Nor-Eskort gruppen har trukket seg fra konkurransen om oppdraget. Disse medlemmer legger til

grunn at anskaffelsen av fregatter var basert på en internasjonal konkurranse. Disse medlemmer vil understreke at når Nor-Eskort gruppen er ute av konkurransen betyr ikke det at norsk industri er ute som leverandør til fregattanskaffelsene og viser i denne sammenheng til disse medlemmers senere merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil understreke at fregattprosjektet er blant vår tids største industriprosjekter med en økonomisk ramme på 12,2 mrd. kroner og med utvikling av det mest moderne og avanserte innen teknologi. Disse medlemmer mener derfor at det er beklagelig at hensynene til norske arbeidsplasser og utviklingen av teknologisk og industriell kompetanse i Norge ikke ble tillagt større vekt i Regjeringens vurderinger av de ulike tilbudene. Nor-Eskort gruppen er nå oppløst.

Komiteen legger til grunn at de utenlandske tilbyderne i sine tilbud presenterer et opplegg som samlet gir et godt utbytte for Norge med hensyn til nasjonal kompetansebygging gjennom bygging og virksomhet i Norge, et bredt grunnlag i gjenkjøpsavtaler og for øvrig et konstruktivt samarbeid med norsk næringsliv. En mulighet for å få dette til er å utvikle partnerskap mellom norske og utenlandske interessenter. Siktemålet må være å sikre norsk verftsindustri og norsk forsvarsindustri en betydelig direkte andel av prosjektet gjennom de kontraktsforhandlinger og gjenkjøpsavtaler som skal gjennomføres i tilknytning til dette prosjektet. En betydelig deltakelse av norsk industri som er konkurransedyktig, faglig og økonomisk, er en forutsetning for endelig tildeling av hovedkontrakt innenfor de gitte rammer for prosjektet.

Komiteen har merket seg at Forsvarsdepartementet vil gjennomføre gjenkjøpsforhandlinger parallelt med kontraktsforhandlingene og at gjenkjøpsavtalene vil være en integrert del av den endelige kontrakten. Det skal kreves 100 pst. gjenkjøp. Komiteen er enig i et slikt forhandlingsopplegg.

Komiteen viser til at både Riksrevisjonen og Stortinget ved behandlingen av Dokument nr. 3:7 (1998-99) hadde kritiske merknader til erfaringene med gjenkjøpsavtalene som ble inngått ved anskaffelse av F-16 kampfly i perioden 1975-98. Ved disse investeringene oppnådde man et gjenkjøp på kun 44,8 pst., og det tok 14 år fra leveransene var gjennomført til de siste kontraktene var oppgjort. Det er etter komiteens mening avgjørende at Forsvarsdepartementet i pågående og fremtidige kontraktsforhandlinger inngår avtaler for 100 pst. gjenkjøp, og at man etablerer mekanismer som sikrer at avtalene blir gjennomført som forutsatt innenfor tidsrammene.

Komiteen ber Regjeringen om å vurdere en utvidelse av gjenkjøpsordningen til å kunne gjelde flere sektorer. Dette også for å kunne medvirke til at gjenkjøpene kan effektueres raskere.

Komiteen har merket seg at departementet gjennom proposisjonen klargjør at det på dette tidspunkt i prosessen er vanskelig å ha fullstendig oversikt over risiko og usikkerhet ved prosjektet, og at usikkerheten er søkt redusert på en rekke måter. Komiteen er enig i at den valgte kontraktsformen med en hovedleverandør med ansvar for både utvikling og produksjon av fartøyene er en god modell med hensyn til å redusere usikkerheten i prosjektet.

Komiteen har merket seg at drift og vedlikehold av de nye fartøyene vil kreve anslagsvis 300-400 mill. kroner mer pr. år enn dagens nivå. Komiteen forutsetter at det arbeides med å redusere disse kostnadsøkningene og at denne økningen i driftsutgifter så langt som mulig blir dekket inn ved endringer og innsparingstiltak i Sjøforsvarets øvrige struktur.

Komiteen legger til grunn at Stortinget blir løpende orientert om fremdriften i forhandlingene på en hensiktsmessig måte, også før den endelige kontrakten inngås. Komiteen forutsetter også at Stortinget blir orientert dersom det oppstår usikkerhet knyttet til prosjektets kostnad, fremdrift eller ytelse.

Komiteen peker på at det etter Regjeringens vurdering er nødvendig med en midlertidig øremerket styrking av forsvarsbudsjettet i de årene som utbetalningene til prosjektet vil være størst. Denne midlertidige øremerkede styrkingen av forsvarsbudsjettet som samlet utgjør ca. halvparten av kostnadene ved fregattanskaffelsene, er forutsatt jevnt fordelt med 1 000 mill. 1998-kroner pr. år over årene fra og med 2001 til og med 2006. Komiteen viser til Innst. S. nr. 140 (1998-99), jf. St.meld. nr. 23 (1998-99) om Forsvarets investeringsprofil. Komiteen vil derfor foreslå følgende forslag:

"Halvparten av den totale kostnad ved fregattanskaffelsen må finansieres som tillegg til forsvarsbudsjettets basisramme, jevnt fordelt med 1 000 mill. 1998-kroner hvert år fra og med 2001 til og med 2006."

Nye missil-torpedobåter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til sine merknader vedrørende missiltorpedobåter i innstillingen til Langtidsmeldingen, Innst. S. nr. 245 (1997-98) og Innst. S. nr. 140 (1998-99), jf. St.meld. nr. 23 (1998-99) hvor disse medlemmer gikk inn for at man, under forutsetning av et vellykket prøveprosjekt, gjennomfører anskaffelsen av nye missiltorpedobåter umiddelbart fordi dette er mest rasjonelt.

Disse medlemmer viser videre til at forseriefartøyet nå er overtatt av Sjøforsvaret, at dette er under utprøving og at SFK har opsjon for bestilling av ytterligere 7 fartøyer fram til 1. juli 2000. Dersom utprøvingen av forseriefartøyet faller ut tilfredsstillende, ønsker disse medlemmer i samsvar med tidligere merknader å gå videre med produksjonsfasen umiddelbart fordi dette økonomisk er mest rasjonelt og slik at en sikrer den nødvendige produksjonskapasitet i Man-

dal for en forsvarlig gjennomføring av MTB-prosjektet. Dette vil i så fall kreve en bevilgning på neste års forsvarsbudsjett og en innpassning i langtidsprogrammet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen forberede bevilgning til produksjonsstart av missiltorpedobåtserien i budsjettet for år 2000, og samtidig legge fram en tilsvarende justering av Langtidsmeldingens investeringsprofil. Bevilgningsforslaget bes fremmet for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for år 2000, forutsatt en vellykket prøveperiode."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til sine merknader i Innst. S. nr. 245 (1997-98), jf. St.meld. nr. 22 (1997-98) om at en avgjørelse om serieproduksjon av ny klasse MTBer først må bli vurdert etter at utprøvingen av forseriefartøyet er gjennomført, samt at det samlede behov for denne type plattform vil bli vurdert i et mer langsiktig perspektiv. Disse medlemmer viser også til at de vedtatte og tentative budsjetttrammer for de nærmeste årene ikke gir rom for å fase inn MTBer. Usikkerhet knyttet til tidspunkt for innfasing av Nytt Sjømålsmissil samt Forsvarsjefens prioriteringer innenfor materiellsektoren tilsier ingen fremskyndelse av prosjektet.

Godkjenning av prosjekt nye kampfly (kap. 1760 post 45)

Sammendrag

Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om å anskaffe 20 nye kampfly med opsjon på ytterligere 10 fly. De nye flyene skal erstatte de 15 F-5 flyene som etter mer enn 30 års tjeneste trenger avløsning, og de F-16 flyene som Forsvaret har tapt siden de ble levert på første halvdel av 80-tallet.

Kampfly er forutsetningen for å hevde suverenitet i eget luftrom. I krig er kampfly en kritisk del av vårt forsvar fordi luftoverlegenhet også gir sikkerhet og store fordeler for egne operasjoner på bakken og til sjøs.

Kampfly er et viktig bidrag til internasjonale fredsoperasjoner. Norsk deltakelse i slike operasjoner forutsetter fly som kan samvirke med alliansens øvrige styrker og enheter, og at flyene har nødvendig utstyr for egenbeskyttelse. De nye kampflyene vil, når de er operative, utgjøre et viktig bidrag til NATOs utrykningsstyrke (IRF). De nye kampflyene vil bli stasjonert på Ørland hovedflystasjon, mens kampflyene som i dag er stasjonert på Ørland (F-16), vil bli omfordelt til Bodø og Rygge hovedflystasjoner. Luftforsvarets 58 F-16 fly vil dermed bli samlet på to stasjoner.

Luftforsvarets kampflyskvadroner er stående avdelinger med én primærrolle og minst én sekundærrolle. Hver skvadrons evne til å gjennomføre ulike typer oppdrag vil gjøre det mulig for samtlige jagerflyskvadro-

ner å utnytte multirollekapasiteten til de nye kampflyene. De nye flyene skal ha luft-til-luft oppdrag som primærrolle.

Prosjektet vil bli gjennomført innenfor en økonomisk ramme på 10 710 mill. kroner. Kostnadene ved eventuelt å utløse opsjonen på ytterligere fly vil bli forhandlet som en del av kontrakten. Kontrakt er planlagt inngått tidlig i år 2000. For å skape et minimum av handlefrihet i Forsvarets investeringsportefølje, er det bedt om alternative tilbud for levering av flyene i perioden 2003-2010. Hvis opsjonen på 10 fly utløses, forutsettes leveranser i perioden 2007-2012.

På side 11 i proposisjonen beskrives næringspolitiske sider ved kampflyprosjektet nærmere.

Med forbehold om Stortingets godkjenning av prosjektet ble forespørselen om levering av fly og utstyr sendt ut i februar 1999 med tilbudsfrist 1. juni 1999. En eventuell kontrakt vil for begge kandidatene – Eurofighter og F-16 Block 50 N – bli i form av en myndighet-til-myndighetsavtale. For Eurofighter har Norge blitt tilbudt fullt medlemskap i prosjektet og prosjektorganisasjonen gjennom en tiltredelses-Memorandum of Understanding (Accession MoU). Dette vil i så fall gi Norge mulighet til å delta aktivt i den videre utvikling av våpensystemet. For F-16 Block 50 N blir Norge tilbudt en utvidet LOA (Extended Letter of Offer and Acceptance) som, i den grad det er mulig, er bygget på MoUen for det eksisterende F-16 programmet. Det endelige innholdet i en eventuell avtale avhenger av det amerikanske tilbudet og de påfølgende kontraktsforhandlinger. Det forutsettes i begge tilfeller gjenkjøp.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Stortinget er blitt holdt orientert om utviklingen av dette prosjektet gjennom St.meld. nr. 22 (1997-98), jf. Innst. S. nr. 245 (1997-98), St.prp. nr. 59 (1997-98), jf. Innst. S. nr. 236 (1997-98), St.prp. nr. 1 (1998-99), jf. Budsjett-innst. S. nr. 7 (1998-99) og St.meld. nr. 23 (1998-99), jf. Innst. S. nr. 40 (1998-99). Komiteen viser spesielt til sine merknader i Innst. S. nr. 140 (1998-99) der en enstemmig komité merket seg at Regjeringen gjennom stortingsmeldingen om Forsvarets investeringsprofil holdt fast ved den styrkestrukturen og det oppgavespekteret for Forsvaret som Stortinget sluttet seg til under behandlingen av langtidsmeldingen. Komiteen viser videre til at Langtidsmeldingen la opp til at det skulle anskaffes færre fly enn det som lå i tidligere planer.

Komiteen har merket seg at økonomiske og sikkerhetspolitiske rammer har endret seg vesentlig siden prosjektet ble lansert, og at dersom tilbudene og forhandlingene ikke gir rom for anskaffelse av de kapasiteter som er forutsatt, vil prosjektet bli vurdert på nytt. Komiteen er enig i dette og legger til grunn at Stortinget blir orientert om fremdriften i forhandlingene på en hensiktsmessig måte.

Komiteen har merket seg at prosjektet vil bli gjennomført innenfor en økonomisk ramme på 10 710 mill. kroner, og at kostnadene ved eventuelt å utløse opsjon-

nen på ytterligere fly vil bli forhandlet som en del av kontrakten. Komiteen har også merket seg at det er bedt om alternative tilbud for levering av flyene for å skape handlefrihet i tid i Forsvarets investeringsportefølje. Komiteen er enig i dette.

Komiteen vil påpeke viktigheten av at materiellinvesteringer og langsiktig planlegging av personell og drift samlet sett skaper grunnlag for at Norge kan bidra i internasjonale oppdrag på en tilfredsstillende måte.

Komiteen viser til sine merknader under fregattprosjektet med hensyn til gjenkjøpsbetingelser. Komiteen har merket seg at det er visse forskjeller i kontraktsprosessen for de to kandidatene, og forutsetter at det er Forsvarets krav til ytelse, sikkerhet og pris som blir tillagt avgjørende vekt i valget mellom kandidatene.

Komiteen forutsetter at Stortinget blir orientert dersom det oppstår usikkerhet knyttet til prosjektets kostnad, fremdrift og ytelse.

Godkjenning/endring av eiendoms-, bygg- og anleggsprosjekter (kap. 1760 post 47)

Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt i Indre Troms
Sammendrag

Prosjektet "Sammenbinding og utvidelse av Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt" ble godkjent ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 145 (1996-97), jf. St.prp. nr. 85 (1995-96), og gjennomføres for å dekke Forsvarets øvingsbehov i Nord-Norge. Prosjektets anleggsomkostninger ble anslått til ca. 100 mill. kroner, og det ble varslet at grunnervervskostnader ville komme i tillegg. Utgiftene til planlegging, grunnerverv og erstatning for erverv av rettigheter er nå beregnet til 15 mill. kroner. For å iverksette prosjektet og unngå forsinkelser er det planlagt et forbruk på 5 mill. kroner i 1999 og 10 mill. kroner i 2000. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med et forslag til vedtak for anleggsomkostningene når forprosjekt foreligger.

Det anbefales godkjenning av oppstart av planprosessen, grunnerverv og erstatning for erverv av rettigheter med en ramme på 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at prosjektet er en oppfølging av tidligere stortingsvedtak og har ingen merknader til departementets forslag.

Forsvarets forskningsinstitutt toksikologibyg
Sammendrag

Stortinget har tidligere godkjent grunnerverv og nybygg for avdeling for miljøtoksikologi ved Forsvarets forskningsinstitutt, med en justert ramme på 87,2 mill. kroner.

Prisen for grunnerverv av tomten er blitt høyere enn budsjettet, og i tillegg har økt deponeringsavgift til staten ført til økte rivingskostnader. Samlet utgjør merkostnadene 4,2 mill. kroner. For å fullføre prosjektet

som planlagt våren 1999 foreslås prosjektet gjennomført innenfor ny kostnadsramme på 91,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

Brann- og havariefeltet på Haakonsværn
Sammendrag

Stortinget har tidligere godkjent prosjektet, og det startet i mai 1998 med en kostnadsramme på 43,3 mill. kroner. Fordi dette er et pionerprosjekt i Norge, er arbeidet beheftet med stor usikkerhet. Dette har medført behov for visse endringer og tilpasninger i prosjektet, som har gitt et økt behov for midler på 4,1 mill. kroner. For å fullføre arbeidet som planlagt sommeren 1999, foreslås prosjektet gjennomført innenfor ny kostnadsramme på 47,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

Informasjonssaker

Utredning om helhetlig forvaltning av Forsvarets eiendom, bygg og anlegg

Sammendrag

Forsvarsdepartementet har i nært samarbeid med Forsvarets overkommando og Forsvarets bygningstjeneste tatt initiativ til en omfattende utredning om helhetlig forvaltning av Forsvarets eiendom, bygg og anlegg.

Arbeidet med utredningen er todelt: Våren 1999 skal det gjennomføres en evaluering av dagens forvaltningsmodell. Deretter følger utredningens hoveddel hvor alternative forvaltningsmodeller beskrives, analyseres og sammenliknes. Utredningen skal være fullført i 1999. Deretter vil et eventuelt forslag til ny forvaltningsmodell bli sendt på høring. Det tas om nødvendig sikte på å forelegge saken for Stortinget i løpet av 2000.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at departementet om nødvendig tar sikte på forelegge saken for Stortinget i løpet av 2000, og imøteser dette.

Nytt kystvaktfartøy - isversjon

Sammendrag

Økonomisk ramme for prosjektet "Nytt kystvaktfartøy-isversjon", KV Svalbard, er fastsatt til 465 mill. kroner. Denne rammen har senere vist seg å være utilstrekkelig i første rekke pga. en oppjustering av isklassifiseringen med påfølgende og nødvendige dimensjonsøkninger. Prosjektet vil på ny bli lagt frem for Stortinget i St.prp. nr. 1 (1999-2000) med anmodning om økning av planbeløpet.

To norske leverandører har levert tilbud på bygging av fartøyet. Kontraktsforhandlinger vil starte i løpet av kort tid og forventes fullført i løpet av høsten 1999.

Forhandlingene vil bli gjennomført under forutsetning av Stortingets godkjenning av en økt planramme.

Komiteens merknader

Komiteen har merket seg at prosjektet vil bli lagt fram i budsjettproposisjonen for neste år.

Nordisk samarbeid om anskaffelse av enhetshelikopter Sammendrag

For å effektivisere utnyttelse og drift av Forsvarets helikoptre må antall helikoptertyper reduseres. Det arbeides derfor med å etablere et prosjekt som har som målsetting å dekke Forsvarets fremtidige behov for helikoptre gjennom anskaffelse av en helikoptertype.

Innenfor rammen av det nordiske forsvarsmateriell-samarbeidet utredes forutsetningene for et mulig samarbeid om en felles helikopteranskaffelse. Dersom det blir oppnådd enighet om felles grunnleggende krav og harmonisering av anskaffelsesplanene, kan det bli aktuelt å formalisere et samarbeid i løpet av året. Det vil imidlertid uansett ikke bli aktuelt å unngå kontrakt om anskaffelse i 1999.

Komiteens merknader

Komiteen vil peke på at den forutsetter en fremdrift som gjør at helikoptrene til fregattene anskaffes i en takt som tilfredsstiller integrasjonen av helikoptrene på fartøyene.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen forberede bevilgning til produksjonsstart av missiltorpedobåtserien i budsjettet for år 2000, og samtidig legge fram en tilsvarende justering av Langtidsmeldingens investeringsprofil. Bevilgningsforslaget bes fremmet for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for år 2000 forutsatt en vellykket prøveperiode.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I.

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å starte opp anskaffelsesfasen av fregattprosjektet som innebærer anskaffelse av minimum fem utrustede fregatter klargjort for helikopteroperasjoner innenfor en økonomisk ramme på 12 240 mill. kroner og for øvrig i tråd med pkt 2.3 og 2.7.3 i St.prp. nr. 65 (1998-99). Utbetalinger for 1999 skal holdes innenfor rammen av bevilgningene gitt i Innst. S. nr. 7 (1998-99), jf. St.prp. nr. 1 (1998-99), kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg.

II.

Halvparten av den totale kostnad ved fregattanskaffelsen må finansieres som tillegg til forsvarsbudsjettets basisramme, jevnt fordelt med 1 000 mill. 1998-kroner hvert år fra og med 2001 til og med 2006.

III.

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å starte opp anskaffelsesfasen av kampflyprosjektet som innebærer anskaffelse av 20 nye kampfly innenfor en økonomisk ramme på 10 710 mill. kroner og for øvrig i tråd med pkt. 3.3 og 3.7.3 i St.prp. nr. 65 (1998-99).

IV.

Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å videreføre prosjekter med endret planbeløp som beskrevet i pkt. 4 i St.prp. nr. 65 (1998-99).

V.

Forsvarsdepartementets bestillingsfullmakter på kap. 1760 post 45 økes fra 13 150 til 25 971 mill. kroner.

Oslo, i forsvarskomiteen, den 3. juni 1999.

Hans J. Røsjorde,
leder.

Gunnar Halvorsen,
ordfører.

Bjørn Tore Godal,
sekretær.